

Inhoud

Zeventien 7

Twee vriendinnen 59

De elegantie van de zwemmer 151

Mijn familie noch mijn beste vrienden weten wat me in de lente van 1984 is overkomen. De schaamte, de schande, het verdriet... Ik heb niemand ooit verteld hoe ik per ongeluk volwassen ben geworden.

Vorig jaar, in een interview met het dagblad *L'Humanité*, verklaarde Annie Ernaux dat 'vrouwen die een abortus ondergaan mateloos eenzaam zijn'.

Zij ervoer die eenzaamheid in 1964. Ze was toen drieëntwintig. Abortus was nog strafbaar. Ze vertelde dat ze in bibliotheken had gezocht naar boeken waarin de heldin een abortus wilde ondergaan. Ze ging in de literatuur op zoek naar een lotgenote, maar vond die niet. In romans was de heldin het ene moment zwanger en dan ineens niet meer, de overgang van de ene toestand naar de andere bleef altijd in nevelen gehuld. In de bibliotheek stonden onder het trefwoord 'abortus' alleen wetenschappelijke en juridische tijdschriften, die het onderwerp vanuit een strafrechtelijke invalshoek benaderden.

Daardoor voelde ze zich nog meer teruggeworpen in haar eenzaamheid, gereduceerd tot haar sociale klasse. Alleen ordinaire buurtroddels gingen weleens over clandestiene abortussen en de lichamelijke en psychische impact ervan.

Tegenwoordig is abortus weliswaar verankerd in de wet, maar het komt nog steeds nauwelijks aan bod in de literatuur.

Als Annie Ernaux in 2000 *Het voorval* publiceert, het verhaal van een clandestiene abortus vóór de invoering van de wet-Veil, vindt het boek weinig weerklank. De mensen zijn geschokt. Een journalist zegt tegen haar: 'Ik walg van uw boek.'

Abortus is geen leuk onderwerp voor een literair werk.

Het is een strijd tussen leven en dood, tussen vernedering, schande en spijt.

Nee, het is geen leuk onderwerp.

Ik begrijp wat Annie Ernaux bedoelt. Wat ze zegt over het zwijgen uit schaamte, terwijl ‘vrouwen nog een lange weg te gaan hebben’ en toch ‘niet genoeg van zich laten horen’.

Nu de wetgeving inzake vrijwillige zwangerschapsafbreking in Europa opnieuw ter discussie staat, men de mond vol heeft van de banalisering van abortus en zelfs het begrip ‘gemaksabortus’ in het leven heeft geroepen, kan ik niet anders dan vertellen wat dat ‘voorval’ voor mij heeft betekend en nog steeds betekent.

Het was banaal noch gemakkelijk.

Ik had geen keuze, ik moest het verhaal van die lente van 1984 vertellen.

Ik ben zeventien en ik heb een minnaar. Ik ben niet verliefd, maar ik heb een minnaar. Neuriënd steek ik de boulevard Saint-Michel over, ik ben zeventien en ik heb een minnaar, ik ben in de wolken. Ik ben niet zoals mijn moeder, ik ben niet zo eenzaam als zij. Ik ben ik, een meisje dat met een jongen slaapt zonder verliefd te zijn. Ik ben zeventien en ik heb een minnaar. Geen vriendje, geen verkering, als een puber, maar een minnaar, als een vrouw.

Ik ben een vrije meid.

Het is 1984, links is aan de macht. De doodstraf is afgeschaft, het *Fête de la Musique* geboren, de cd is onverslijtbaar, tenminste dat beloven ze. De premier is achtendertig jaar, aids is een enge ziekte, maar voor mij is het een ver-van-mijn-bedshow, de feministische revolutie is bijna volbracht. We kijken en luisteren naar *Apostrophes*, *Droit de réponse* en de filmclub van Claude-Jean Philippe op tv. Eindelijk zijn we allemaal intelligent en modern.

Die wereld die de mijne was en die ik onverwoestbaar waande, bestaat nu niet meer. Geborgenheid, ouders, houvast, optimisme, geloof in de macht en in de mannen en vrouwen die haar belichamen, het is allemaal verdwenen.

Mijn minnaar is een jongen uit mijn klas. Hij heet Vincent, hij is nieuw en hij woont op de rechter Seine-oever. Het is een lange jongen met een bril met schildpadmontuur. Hij is knap, hij heeft een scooter. Ik ben niet verliefd op hem, maar ik vind hem leuk.

Ik heb hem zelf uitgekozen. In die tijd leid ik de dans. Ik kies, ik beslis, ik bepaal. Alles is zo eenvoudig. Ik vraag mijn ouders geen toestemming om bij hem te gaan slapen of het weekend bij hem door te brengen.

Ik ben niet bang, ik heb zoveel seksscènes gelezen in de literatuur, ik kan haast niet wachten om die handelingen en gewaarwordingen te ontdekken die me op papier altijd zo hebben gefascineerd. Is het net zo spannend, overweldigend en opwindend als in de boeken? Keer op keer heb ik *Emmanuelle* gelezen. 'Zij verzette zich wel, maar uitsluitend om de verrukking van haar geleidelijke overgave intenser te kunnen ondergaan. (...) De hand van de man bewoog niet. Alleen al door haar gewicht oefende zij druk uit op haar clitoris. (...) Emmanuelle voelde een vreemd soort exaltatie (...) over haar armen, haar naakte buik en haar borst. (...) Een roes die zij nog niet eerder had gekend, maakte zich van haar meester.' Zou het echt zo lekker zijn?

We waren nog niet zo vertrouwd met elkaars lichaam, we lagen niet in eersteklas stoelen op een vlucht van Parijs naar Bangkok, nauwelijks onttrokken aan het oog van de stewardess, ik droeg geen nylons of zijden ondergoed, zijn hand was niet die van een onbekende, maar die van een klasgenoot, we lagen in het smalle bed van een jongen van zeventien, in

een kamer die nog de sporen droeg van zijn kindertijd: een wereldkaart, een Snoopy-poster, een ruitjesdeken, ik wilde het dolgraag en hij ook.

Ik zeg hem niet dat hij de eerste is, ik wil niet dat hij bang wordt, dat hij voorzichtig doet, dat hij denkt dat ik onhandig of preuts ben. Hij is slechts de eerste in een, naar ik hoop, lange rij. Ik fantaseer over een oudere man, hij is de onbekende uit het vliegtuig, een Amerikaan die nauwelijks Frans spreekt.

We leren al snel om elkaar aan te raken zoals die twee aan boord van de Vliegende Eenhoorn Parijs-Bangkok. Alleen de geur van leer ontbreekt. We beginnen meteen weer opnieuw, we krijgen er nooit genoeg van. Zijn huid is zacht, zijn huid is stevig. Het is heerlijk.

Ik ben blij, ik ben van mijn maagdelijkheid verlost, het was net als in een roman, ik voel me bevrijd. Dit is pas het begin. Ik kan de hele wereld wel omarmen.

De volgende morgen, die eerste ochtend, maakt Vincents moeder een ontbijt klaar voor haar zoon en diens nieuwe vriendin. We bevinden ons in dat deel van de wereld waar een jongen en een meisje met elkaar naar bed gaan onder het welwillend oog van hun ouders.

Op een vrijdagavond in de lente zit ik tussen mijn ouders op de bank in de woonkamer. We zitten te praten en plots vraag ik: ‘Hebben jullie toevallig een gynaecoloog in jullie vriendenkring?’

Ze zijn arts, ze zijn links, wonen op de linker Seine-oever en zijn ruimdenkend, sympathiek en ontwikkeld. Ze vinden dit een heel normale vraag. Ze zijn blij dat hun dochter hun om advies vraagt. Ze nemen dit gesprek heel serieus. Aan wie kunnen ze het lichaam, de seksualiteit, de borsten, het geslacht van hun dochter toevertrouwen?

Ze denken na, op de grote leren bank, in de lichte, ruime en gezellige ronde woonkamer.

Mijn moeder heeft iets met Tunesische gynaecologen. Zelf zit ze bij dokter Lucien Bouccara, bijgenaamd Lulu, met wie ze ook bevriend is. Zo gaat dat in de jaren tachtig, op de linker Seine-oever in Parijs.

Mijn moeder is ervan overtuigd dat de beste vrouwenartsen Tunesiërs zijn. Sterker nog, meestal hebben ze blauwe ogen. Voor haar is dat een teken, een bewijs van hun vakbekwaamheid.

Dat zie ik niet zitten. Ik wil niet naar Lulu, dokter Bouccara, die me op de wereld heeft gezet en vaak bij ons thuis komt eten.

‘Ik wil me niet uitkleden voor Lulu. Ben je gek?’

Mijn vader heeft een ander idee. Hij stelt voor dat ik een afspraak maak bij dokter L. Die is ook Tunesisch, om mijn moeder een plezier te doen. Hij kent hem, het is een degelijke, vriendelijke arts, hij houdt spreekuur in de rue de l’Université.

Dat vind ik prima, ik maak een afspraak. Ik ga er alleen naartoe. Ik hoef sowieso niet te betalen. Mijn ouders zijn allebei arts en ik ben opgegroeid met de onuitgesproken regel dat dokters elkaar niets in rekening brengen. Ik krijg veel dingen gratis, ik hoef ze maar te vragen en ik krijg ze. Ik weet niet beter.

Ik herinner me niet dat ik tijdens dat eerste onderzoek bang ben geweest of pijn heb gevoeld. Ik ben vol vertrouwen, ervan overtuigd dat alles prettig geregeld is en dat alles altijd goed komt.

Dokter L. is vriendelijk en attent, hij neemt de tijd om met me te praten. Hij krabbelt een paar tekeningetjes met een viltstift op een stukje papier en legt uit dat ik gemakkelijk zwanger kan worden. Voorlopig, tot de pil werkt, moeten we heel voorzichtig zijn, mijn vriendje en ik. Ik mag vooral niet vergeten iedere dag de pil te nemen.

Het lijkt wel een biologieles, ik verveel me een beetje en luister maar half. Het is simpel: ik wil aan de pil en dus heb ik een recept nodig. Opgewekt loop ik naar buiten. Alles is zo eenvoudig.